

PRZEDSZKOLAK UCZNIEM – jak pomóc przedszkolakowi osiągnąć gotowość szkolną

Pakując po raz pierwszy szkolny plecak dziecko wkłada do niego swoje nadzieje, marzenia, rzadziej obawy czy wątpliwości. Zależy mu na tym, żeby czytać, pisać i liczyć już tak naprawdę, już jak dorośli. Przekracza próg szkoły z nadzieją na sukces. To, czy go odniesie, zależy m.in. od jego wiedzy, umiejętności, sprawności oraz możliwości ich wykorzystania. Można zadać pytanie, czy to ważne, aby odnieść sukces już na początku szkolnej drogi. Dobrze wiemy, jak porażki zniechęcają do dalszych starań i wysiłku, obniżają poczucie własnej wartości, burzą pozytywny obraz siebie. Mają wpływ na bardzo istotne dla dziecka kontakty z rówieśnikami, jego pozycję w grupie.

Przygotowanie do szkoły to niewątpliwie gotowość do zdobywania wiedzy, ale również do wzięcia na siebie wielu obowiązków, takich jak punktualne przyjście na lekcje, niezgubienie worka z kapciami, zapakowanie do tornistra potrzebnych rzeczy, wyjęcie w klasie tylko tego co konieczne, pamiętanie co jest zadane do domu i wykonywanie tych prac, wreszcie skoncentrowanie uwagi w czasie zajęć, respektowanie zasad. To również umiejętność życia w grupie, przeżywania sukcesów i porażek – radzenia sobie z nimi. Dziecko musi chcieć i móc podołać tym wszystkim wyzwaniom.

O gotowości do podjęcia nauki w szkole decydują:

- ✓ **dojrzałość fizyczna i motoryczna:** ogólna sprawność ruchowa, dobra sprawność manualna (potrzebna np. przy pisaniu, chwytaniu liczmanów, rysowaniu np. schematów, grafów), dobra koordynacja wzrokowo - ruchowa, poprawne funkcjonowanie wzroku, słuchu i innych zmysłów, odporność na choroby i zmęczenie
- ✓ **dojrzałość umysłowa:** sprawność myślenia, pamięci, wyobraźni, umiejętność uważnego słuchania i korzystania z tego ze zrozumieniem
- ✓ **dojrzałość do czytania i pisania:** dobra percepcja wzrokowa i słuchowa; umiejętność orientowania się w przestrzeni pozwalająca na rozpoznawanie kierunków, kształtów i położenia form graficznych np. liter, czy cyfr
- ✓ **dojrzałość do matematyki:** sprawne określanie stosunków przestrzennych, czasowych i ilościowych w praktycznym działaniu; umiejętność klasyfikowania przedmiotów według np. przeznaczenia, wielkości, kształtu, koloru; dodawanie i odejmowanie na konkretach w zakresie 10
- ✓ **dojrzałość emocjonalno - społeczna:** osiągnięcie samodzielności w znacznym stopniu; wiara w skuteczność swoich działań, rozumienie i kontrolowanie reakcji emocjonalnych; wrażliwość na ocenę; obowiązkowość, wytrwałość; umiejętność podporządkowania się zasadom, wymaganiom; odpowiedzialność za swoje wybory i działania; odporność emocjonalna w sytuacjach trudnych pozwalająca na koncentrowanie się na celu, a nie na trudnościach (np. przy rozwiązywaniu problemów takich jak zadania matematyczne); potrzeba i umiejętność nawiązywania prawidłowych kontaktów z dorosłymi i z rówieśnikami

Niezwykle istotna dla dziecka przekraczającego próg szkolny jest **POSTAWA PRACY**, czyli:

- nastawienie na cel działania
- troska o jakość wyniku
- podpatrywanie innych jak działają i uczenie się od innych
- szukanie różnych sposobów pokonywania przeszkód
- zwracanie się po pomoc w trudnych sytuacjach do innych ludzi – rówieśników i dorosłych (rodziców i nauczycieli) (A. Brzezińska)

Czas przedszkola to głównie czas zabawy. To poprzez tę formę aktywności dziecko uczy się:

- organizować zabawę,
- z uwagą rozwiązywać pojawiające się w niej problemy,
- dłużej koncentrować uwagę, być wytrwałym,
- planować i realizować cele,
- decydować w rozsądnych granicach: czym, jak i kiedy będzie się bawiło,
- wiary w swoje możliwości poprzez samodzielne ich sprawdzanie
- radzić sobie z porażkami i sukcesami, odreagowywać napięcia, pokonywać trudności
- funkcjonować społecznie w grupie rówieśników, „zdrowej” rywalizacji
- właściwych form komunikowania się z innymi, rozwiązywania konfliktów
- prawidłowego chwytu i doskonalenia sprawności manualnej

Do właściwego kształtowania, już **od pierwszych lat przedszkola**, gotowości szkolnej dziecko potrzebuje:

- aktywności ruchowej; poznaje schemat własnego ciała, kierunki w przestrzeni i doskonali koordynację wzrokowo - ruchową; ćwiczy odwagę
- samodzielnego i pod kierunkiem działania, doświadczania, odkrywania, pomoże mu to zachować ciekawość świata
- doświadczania trudności przy rozwiązywaniu ciekawych i o różnym poziomie trudności problemów; dociekania i wytrwałości
- zachęcania do tego, co sprawia mu kłopot; okazji do pokonywania trudności, osiągnięcia celów
- gier, w których czasem wygra, czasem przegra - kształtuje w ten sposób odporność na sytuacje trudne, uczy się przestrzegania zasad
- zabaw swobodnych; uczy się organizowania, stawiania celów i osiągnięcia ich
- obecności rodziców, z którymi wszystko staje się bardziej atrakcyjne
- kontaktów z rówieśnikami
- wymagań, którym może sprostać, zadań i obowiązków, z których może się wywiązać; w szkole też tak będzie!!!

Małgorzata Rey